

Sygn. akt: I Ns 383/15

POSTANOWIENIE

Dnia 1 października 2015 r.

Sąd Rejonowy w Tucholi I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Agnieszka Leszczyńska-Rydlewska
-----------------	-------------------------------------

Protokolant:	stażysta Anna Grabińska
--------------	-------------------------

po rozpoznaniu w dniu 1 października 2015 r. w Tucholi na rozprawie

sprawy z wniosku J. B. (1), M. B.

o przywrócenie terminu do złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku po I. P. (1)

postanawia:

I. oddalić wniosek,

II. kosztami sądowymi obciążyć wnioskodawców uznając je za uiszczone.

UZASADNIENIE

do postanowienia z dnia 1 października 2015 r.

Wnioskodawcy J. B. (1) i M. B. złożyli wniosek o zatwierdzenie przez Sąd uchylecia się od skutków niezłożenia w terminie oświadczenia o odrzuceniu spadku po I. P. (1) przez ich małoletnią córkę K. B. (1). W uzasadnieniu swojego wniosku wskazali, że na skutek zaistnienia oczywistej omyłki pisarskiej w postanowieniu Sądu Rejonowego w Ś. zezwalającego na odrzuceniu spadku w imieniu małoletniej córki i konieczności sprostowania tej omyłki, oświadczenie o odrzuceniu spadku zostało złożone po terminie.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 5 grudnia 2013 r. pani M. B. złożyła przed notariuszem I. P. (2) z Kancelarii Notarialnej w Ś. oświadczenie o odrzuceniu spadku po I. P. (1), zmarłej 30 sierpnia 2013 r. w Ś..

dowód: wypis aktu notarialnego z dnia 5 grudnia 2013 r., Rep. A nr (...) – k. 3-4 akt VIII Nsm 502/13 Sądu Rejonowego w Ś.

W dniu 6 grudnia 2013 r. pani M. B. złożyła w Sądzie Rejonowym w Ś. VIII Zamiejscowym Wydziale Rodzinnym i Nieletnich wniosek o zezwolenie na odrzucenie spadku w imieniu małoletniej K. B. (1).

dowód: wniosek wraz z kopertą ze wskazanie daty nadania przesyłki pocztowej – k. 1a i 4 a akt VIII Nsm 502/13 Sądu Rejonowego w Ś.

W dniu 19 lutego 2014 r. Sąd Rejonowy w Ś. wydał postanowienie, którym zezwolił M. i J. małżonkom B. na dokonanie czynności prawnej przekraczającej zwykły zarząd majątkiem w imieniu małoletniej K. B. (2), a polegającej na złożeniu w imieniu małoletniej oświadczenia o odrzuceniu spadku po zmarłej w dniu 30 sierpnia 2013 r. w Ś. I. P. (1). Postanowienie to uprawomocniło się z dniem 12 marca 2014 r.

dowody: postanowienie z dnia 19 lutego 2014 r. w sprawie VIII Nsm 502/13 wraz z zarządzeniem o stwierdzeniu prawomocności – k. 10 oraz 12 akt VIII Nsm 502/13

W dniu 21 lipca 2014 r. do Sądu Rejonowego w Ś. wpłynął wniosek o sprostowanie postanowienia z dnia 19 lutego 2014 r. poprzez wpisanie prawidłowego nazwiska wnioskodawców oraz małoletniej, albowiem w postanowieniu błędnie wpisano „B./B.” zamiast „B./B.”.

dowód: wniosek o sprostowanie orzeczenia – k. 14 akt VIII Nsm 502/13

Postanowieniem z dnia 21 października 2014 r. Sąd Rejonowy w Ś. sprostował oczywistą omyłkę pisarską zawartą w postanowieniu z dnia 19 lutego 2015 r. poprzez wpisanie prawidłowego nazwiska wnioskodawców oraz małoletniej. Postanowienie to stało się prawomocne z dniem 6 grudnia 2014 r.

dowody: postanowienie z dnia 21 października 2014 r. wraz z zarządzeniem o stwierdzeniu prawomocności – k. 17 oraz 22 akt VIII Nsm 502/13

W dniu 16 stycznia 2015 r. wnioskodawcy M. B. oraz J. B. (1) złożyli przez notariuszem I. P. (2) oświadczenie o odrzuceniu spadku po zmarłej I. P. (1) w imieniu małoletniej K. B. (1).

dowód: wypis aktu notarialnego z dnia 16 stycznia 2015 r., Rep. A nr (...) – k. 28-29 akt VIII Nsm 502/13

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 1015 § 1 kodeksu cywilnego (dalej: k.c.) oświadczenie o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku może być złożone w ciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swego powołania.

Zauważyć należy, że w wypadku gdy spadkobiercą jest osoba małoletnia, termin określony w art. 1015 § 1 k.c. liczy się od uzyskania informacji o tytule powołania do spadku przez jej przedstawiciela ustawowego, czyli w wypadku małoletniej K. B. (1) przez jej rodziców.

Zgodnie z art. 111 § 2 k.c., jeżeli początkiem terminu oznaczonego w dniach jest pewne zdarzenie, nie uwzględnia się przy obliczaniu terminu dnia, w którym to zdarzenie nastąpiło.

W świetle powyższego przyjąć należało, że 6-miesięczny termin na złożenie oświadczenia o odrzuceniu spadku w imieniu małoletniej K. B. (1) powinien rozpocząć swój bieg w dniu 6 grudnia 2013 r. Jednak w tym dniu (zgodnie z datą nadania przesyłki pocztowej) wnioskodawcy złożyli w Sądzie Rejonowym w Ś. VIII Zamiejskowym Wydziale Rodzinnym i Nieletnich wnioski o wyrażenie zgody na dokonanie czynności przekraczającej zwykły zarząd w imieniu małoletniej K. B. (1) polegającej na odrzuceniu spadku po zmarłej I. P. (1).

W świetle utrwalonego już orzecznictwa Sądu Najwyższego złożenie wniosku o zezwolenie na odrzucenie spadku w imieniu małoletniego powoduje zawieszenie - na czas trwania postępowania - biegu terminu określonego w art. 1015 § 1 k.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie I CSK 329/13, OSNC 2014/9/93).

W związku z tym przyjąć należało, że wobec małoletniej K. B. (1) termin na złożenie oświadczenia o odrzuceniu spadku po I. P. (1) na skutek złożenia wniosku o wyrażenie przez Sąd Opiekunączy zezwolenia na dokonanie tej czynności w ogóle nie zaczął biec, albowiem uległ zawieszeniu.

Następnie termin ten ponownie zaczął biec po uprawomocnieniu się postanowienia Sądu Rejonowego w Ś. zezwalającego na odrzucenie spadku po I. P. (1) w imieniu małoletniej K. B. (1). Termin ten zaczął zatem biec w dniu 13 marca 2014 r. (dzień po uprawomocnieniu się postanowienia) i biegł aż do momentu złożenia wniosku o sprostowanie postanowienia z dnia 19 lutego 2014 r., to jest do dnia 21 lipca 2014 r. Termin ten biegł zatem przez 4 miesiące i 8 dni.

W tym miejscu wskazać należy, że chociaż postępowanie w przedmiocie sprostowania orzeczenia ma jedynie charakter uboczny wobec zasadniczego postępowania o wyrażenie zgody na dokonanie czynności prawnej przekraczającej zakres zwykłego zarządu, tym niemniej w ocenie Sądu również powoduje zawieszenie biegu terminu określonego w art. 1015 k.c. Postanowienie dotknięte błędem pisarskim i nie może bowiem stanowić podstawy do złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku i wobec tego brak sprostowania uniemożliwił wnioskodawcom dokonanie tej czynności. Jednocześnie zasada, że opieszałość Sądu nie może szkodzić stronie, znajduje w tym wypadku w pełni zastosowanie.

Postanowienie o sprostowaniu postanowienia z dnia 19 lutego 2015 r. uprawomocniło się z dniem 6 grudnia 2014 r., a zatem już od 7 grudnia 2014 r. zaczął ponownie biec termin do złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku. Na dzień 16 stycznia 2015 r., to jest dzień złożenia oświadczenia w imieniu małoletniej K. B. (1), przy uwzględnieniu wskazanych okresów zawieszenia biegu terminu minęło dokładnie 5 miesięcy i 9 dni, a zatem zachowany został 6-miesięczny termin określony w art. 1015 § 1 k.c.

W myśl art. 1019 § 1 k.c. jeżeli oświadczenie o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku zostało złożone pod wpływem błędu lub groźby, stosuje się przepisy o wadach oświadczenia woli z następującymi zmianami: uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia powinno nastąpić przed sądem (1), spadkobierca powinien jednocześnie oświadczyć, czy i jak spadek przyjmuje, czy też go odrzuca (2). Stosownie do art. 1019 § 2 k.c. spadkobierca, który pod wpływem błędu lub groźby nie złożył żadnego oświadczenia w terminie, może w powyższy sposób uchylić się od skutków prawnych niezachowania terminu. Natomiast w myśl art. 1019 § 3 k.c. Uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku wymaga zatwierdzenia przez sąd.

Mając na uwadze powyższe ustalenia przyjąć należało, że państwo M. i J. B. (2) oświadczenie o odrzucenie spadku w imieniu małoletniej K. B. (1) złożyli przed upływem 6-miesięcznego terminu na jego złożenie, co czyniło bezprzedmiotowym ich wnioski o uchylenie się od skutków prawnych uchybienia temu terminowi. Nie można bowiem uchylić się od skutków prawnych uchybienia terminowi, skoro termin ten się zachowało.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w punkcie 1 postanowienia.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.